

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

CUVINTUL DE ACASA

Înțelegem greutatea sarcinei ce ne-am luat, de a face să apară prima revistă literară dobrogenă: Ovidiu în noua Tomis, dar și motivele, cari ne-au hotărât la acesta au fost destul de paterne.

Întâi, e o rivnă legitimă pentru noi românii, de a vedea înflorind în noua provincie artele și literatura alături de comerț și industrie.

Al doilea, e dorința dragostei noastre către țară de a contribui, în marginile puterilor și mijloacelor noastre, la întărirea românismului și închegarea elementelor eterogene la sufletul României.

Apoi, mai e și mulțumirea sufletescă de a putea contribui și noi măcar cu o petricică la înălțarea edificiului culturii naționale.

Ast-fel lucrând, ni se pare nouă a ne împiși o datorie către neam — datorie de strejă credincioasă așezată la hotarul țerei din spre mare.

Revista poartă numele exilatului Romei, autorului Tristelor inspirate de Maza tomitana de pe lângă marginile Mării Negre. Muză aspră, sëlbatică, nemîlîsă și neîndurătoare la miile de doruri ce framântau inima marelui poet, a cărui amintire va rămânea pururea scumpă în mintea urmașilor.

Feriți de a ne aparține nouă această

măreță figură, a clasicismului roman, prin faptul că Ovidiu a trăit și și-a dat ultimul tribut pe pământul dobrogean; ne vom mândri în tot-d'auna ca și Sulmoneni cu gloriosul-i nume.

Prin această revistă, primul organ literar al Dobrogei, tindem a răspândi cultura, cu deosebire în Dobrogea, stabilind o convicțiune intelectuală cu corpul profesoral urban și rural, și înlesnind mai ales acestui din urmă puțința unei culturi mai întinse, prin mijlocul bibliotecii universale ce am fondat în Constanța.

În paginile acestei reviste vom înregistra tot ce e mai de sêmă, cu privire la descoperirile arheologice, urmărite cu atîta asiduitate de ilustrul nostru arheolog d-l Grigorie Tocilescu, președintele de onore al Cercului literar Ovidiu. Tot aci vom depune modesta noastră muncă pe tărîmul științific literar, căci, verba volant, scripta manent.

Pe lângă partea originală — pentru care ne-am asigurat colaborarea celor mai distinse talente ale țerei noastre, ne-am îngrijit să avem cât mai multe traduceri din literaturile: arabă, turcă, grică și arménă — prin această notă personală sperăm să aducem un serviciu chiar, literaturii noastre.

Cu aceste gândiri, și speranțe, apărăm înaintec publicului, care nu ne în-

*doim că va primi cu bucurie vestea în-
fînțării revistei "Ovidiu" și ne va citi
cu toată dragostea sufletescă, ajutându-ne
în îndeplinirea scopului nobil ce ur-
mărim.*

Constanța, 8 Septembrie 1908.

PETRU VULCAN

MONUMENTUL TRIUMFAL DE LA ADAM-KLISI

Dunărea, după ce a curs șase-zece de
mily geografice departe spre răsărit în-
tre Alpii Transilvaniei și Balcani, când
vine cu totul în apropiere de Marea Neagră,
se vede nevoită, din cauza tărîmului înăl-
țat ce-i stă în cale, cu să facă un cot
spre miază-noapte, în chipul unui unghi
drept.

Vârful unghiului îl determină locali-
tatea Rasova. De aci mărețul fluviu duce
valurile sale mărindu-se mereu și for-
mând mari ostrove, lacuri și bălți până
la Galați, unde atinge marginea răsări-
tună a basinului românesc. Apoi își revine
cursul său de mai înainte, și întocmai
ca o funie grosă de corabie, la căpătâiu
despletită, el se desface în numeroase brațe,
care își croiesc cu greu și tot mai a lene
calea spre Pontul-Euxin, printr-o regiune
întretăiată de smârcuri și acoperită, pe
tota a ei întindere de 10 mily, numai cu
tufșuri și trestie.

Vastul podiș dintre Dunărea de jos
și Marea Neagră, Dobrogea de astăzi,
este despărțit printr-o vale, ce pleacă de
la Cerna-voda spre Constanța, în două
părți aproape egale: una mai accidentată,
cea despre miază-noapte, în care se for-
mează pe lângă Măcin o grupă izolată
de munți în miniatură; alta la miază-
zi, o câmpie întinsă, un șir de podișuri un-
dulate, despărțite prin văi înguste și pu-
țin adânci.

Acea vale largă, o tăetură lată um-
plută de bălțile Karasului și care până

mai deună și se ținea drept un braț
vechiu al Dunărei, este legătura cea mai
scurtă a fluviului cu Marea. În vechime
d'alungul marginii despre miază-zi a
văii, se înălțau vestitele valuri, care poartă
în gura poporului numele lui Traian.

Sunt trei linii mari de fortificațiune,
ce se pot urmări pe teren încă și astăzi
pe o întindere de 60-70 kilometri: un
val mic de pământ, un altul mai mare
tot de pământ cu un șir des de lagăre
sau cetăți, de pământ, în fine un al trei-
lea val de zid construit din piatră cu-
bică, și întărit din distanță în distanță
cu castru permanente tot de piatră. Ace-
ste trei valuri ridicate pe rind la dife-
rite epoci, anume cel mic de pământ
mai întâiu, apoi cel mare de pământ și
în urmă cel de piatră, și întrecându-se
unul pe altul prin a lor tărie, apărau,
pe vremea împăraților romani, fruntaria
nordică a imperiului la unul din puncte-
tele lui cele mai amenințate. Având va-
lea despre miază-noapte înaintea lor ca
un șant de cetățuie, valurile opuneau o
ultimă împotrivire, întărită după toate re-
gulele artei, semințiilor barbare care,
năvălind prin șesul despre răsărit de
Carpați, ar fi putut birui piedicile na-
turale ale basinului dunărean.

În vedita legătură cu aceste construc-
țiuni militare stă spre miază-zi de ele,
monumentul triumfal roman, cel publi-
căm cu numele său modern: Monumentul
de la Adam-Klisi. Este clădirea cea mai
mare și mai impunătoare, ce anticitatea
a lăsat-o țării noastre, și una din cele
mai însemnate din câte mărturisesc dom-
nia universală a Romei din căee de Alpi.

De multă vreme monumentul se află,
despănat de podoba cel îmbrăca odini-
oră de toate părțile; dar chiar în starea
lui de astăzi, informe și rudimentară,
se ridică ca o movilă colosală, care în
mijlocul șesului larg și întins pare și
mai mare de cât este în realitate. El ne
produce o impresiune adâncă, răpătore-

mai cu sémă séra, când venim de către Duna-re, avénd sórele la spate, cerul albastru-închis în fața. Ești încă la o jumătate de oră de dânsul; urei un déi și de-o-dată el ți se arată la orizont ca o masă mare galbenă-cenușie. Nu'i vedem încă temelia, nu știm la ce depărtare se află de noi și ce mărime are; parcă ar pluti în aer, ca o vedenie, ca o fantomă misterioasă. Nici un pom, nici o casă, nimic care să ne dea un punct de comparație pentru a lui înălțime.

În aceste întinse stepe care prin grandioasa lor simplitate te umplu de gróză și tot d-o-dată de extaz, se înalță monumentul nostru, el însuși mare și simplu, el însuși excitând admirațiunea noastră, stârnind în noi un fior, atât prin aspectul său, cât și prin reamintirile ce deșteptă anume în acest loc.

În ori-ce alt punct al lumii, el ar fi fără efect; ba încă, din cauza executărei nedibace a unora din elementele sale ar părea pôte chiar urit; dar aci el este la locul său; aci se înalță el mândru către cer, aci el predomină în întreaga natură; el este simbolul barbariei învinse acolo unde natura însăși sémănă unui barbar necioplit.

Ast-fel impresiunea majestuasă ce ne face monumentul este mărită peste măsură, de situațiunea singuratică într'o țară pustie și tristă, precum nu mai puțin și de mizeria condițiilor traiului de acolo.

Regiunea la sud de valurile lui Traian, compusă din calcar jurasic cu straturi suprapuse de argilă, are un relief uniform de 500—600 picioare, d'asupra nivelului mării. Într'o perindare monotonă, alternéză lungi déluri undulose cu văi ca albia scobite, în fundul cărora de multe-ori se află piatră. Dacă te urei pe vârful unui asemenea dél cu ușor suș, vești cum se întinde în culori palide o câmpie lucie fără margini, în zărea căreia nu se arată nici o casă, nici

un pom, nici o stâncă, ci numai mulțime de pitici mobile, tainite ale trecutului, care par ca niște moșoróie de cărtițe într'o livadă.

Nicăirea ochiul nu zărește un luciu sau o sclipitură de apă; nici e verdetă nu destăinuește șerpuitul vre-unui părțias bine-făcător. Pământul este acoperit numai de buruieni înalte și mai ales de pelin; iarbă uscată și fără nici o flóre, printr'insa mișue un soi de locuste fórte mari și mulțime nenumărată de șóreci de câmp și șopirle. În contrast cu această priveliște de monotenie mărétă, cerul ți se pare mai albastru, cerul care la răsăritul și apusul sórelui înfățișează ochiului coloritul cel mai minunat.

Dacă te urei pe o înălțime, drumurile se află mai tóte pe culmea délurilor, fiind-că văile sunt înterupte prin bălți te găsești așa de isolat, așa de părăsit, singurătatea așa de mult te inspăimântă, ca nicăieri în altă parte de lume. Cređi că te afli în plină pustietate, în mijlocul stepelor și te simți ca poetul Ovidiu acum două mii de ani la marginele lumii: «Lassus in extremis iaceo populisque locisque» (Trist. I. II, III).

(Va urma)

DR. S. TOCILESCU

CUVINTARE PUBLICA

rostită de domnul P. Vulcan în prețma Statuei lui Ovidiu, în ziua inaugurării bibliotecii universale a Cercului literar din Constanța, asupra vieții, operilor și exiliului poetului.

Cetățeni!

Serbarea noastră de astă-đi e vrednică de luat în sémă pentru că ea este o serbare culturală, de care trebuie să ne mândrim cu toții, căci acest eveniment arată destul de clar, că dacă stăm economiceste pe un temeliu solid, stăm tot atât de bine și pe tărîmul cultural.

Ziua de azi, pe care am consacrat-o inaugurării bibliotecii universale, fon-

dată de Cercul literar «*Ovidiu*» în Constanța, să fie ziua evocătoare de lumină și progres pentru némul românesc din Dobrogea.]

Mulțumim din suflet a tot puternicului, că ne-a invrednicit și pe noi de a simți trebuința hranei sufletești și a ne lumina, călcând pe urmele popórelor civilizate din apus.

De serbarea noastră e strins legată una din figurile cele mai strălucite ale clasicismului roman a cărui statue domină piața Independenței din orașul nostru.

Acéstă figură mărétă este *Ovidiu* patronul asociațiunei noastre literare.

Fericiți de a ne aparține nouă urmașilor Tomitanî prin faptul că a trăit și 'și-a plătit ultimul tribut pe pământul dobrogean, ne vom aduce aminte cu drag de marele cântăreț al «Tristelor» și «Ponticelor» tomitane, reînprospătând în mintea urmașilor, cine a fost Ovidiu și marile sale merite literare.

Publius Ovidius Naso, s'a născut în anul 711 după fondarea Romei și la al 43-lea an înainte de Hristos, dintr'o bogată familie de călări, în Sulmona din Italia.

Mai avea un frate, anume Lucius pe care îl pierdu la vârsta de 20 ani.

Tatăl lor voia să'i facă avocați pe amândoi, potrivit cu rangul său și nu era în voia lui, ca Ovidiu să se facă poet, de aceea îl muștra într'una.

Iată ce ne spune poetul în privința acestui neajuns ce-l întâmpina din partea părintelui său, în ale sale Triste cartea a IV-a.

Sepe pater dixit: studium quid inutile tentas?
Macednes nullas ipse reliquit opes.
Motus eram dictis, totoque Helicone relicto
Scribere, conabar verba soluta molis.
Sponte sua carmen numeros
Veniebat ad aptos
Et quod tentabam scribere versus erat.

Adesea ori tata mia zis:

Pentru ce te trudești cu un studiu nefolositor? Homer, el însuși, n'a lăsat nici o arce.

«Mișcat eram de aceste vorbe și lăsând la o parte poezia mă tot trudeam să scriu în proză. Dar vorbele de la sine se potriveau la măsură și ori-cum mă încercam să scriu, erau versuri curate.»

Cu toate silințele ce 'și-a depus de a face pe voia tatălui său, totuși vocațiunea poeziei nu-l lăsă în pace.

Spre a 'și continua studiile, merse, după cum făceau toți tinerii avuți, la Atena, și de acolo călători în Asia-mică, unde vădu Troia, leagănul eroilor din Iliada lui Homer.

Vizită biblioteca din Alexandria și școlile acestui oraș.

La întorcere vizită Sicilia, unde ședea un an în orașul lui Arhimede, după aceea se întorse la Roma.

Intrând în Magistratură, ca să facă pe voia părintelui său, fu numit triumvir capital, cu însărcinarea de a judeca pricinile ómenilor inferiori și a supraveghia inchisorile.

Fu ales, rind pe rind, membru în tribunulul centumvirilor, apoi decemvir după care se retrase din viața publică, consacrándu-se cu totul muselor și de aci în colo el începe să cultive serios poezia.

Operile sale sunt:

Amorurile un volum care cuprinde 49 elegii erotice.

Heroidele o colecțiune de epistole către bărbați și femei celebre din timpurile antice.

Trei volume din *Ars amandi* scrise în gen didactic, în cari zugrăvește moravurile corupte ale societății de pe atunci.

Remedia amoris, Spoile obrazului scrise tot în genul didactic.

Metamorfoscele, cari cuprind 15 cărți în care autorul dezvoltă 250 mituri.

Materialul acestor mituri este luat din mitologia elină mai cu sémă din Esiod, Partenius și Nicandra.

Calendarul Roman.

Tristele o culegere de 50 de elegii în 5 cărți scrise în Tomis sau în Constanța noastră de azi.

Ponticele scrise în 46 epistole în care poetul se plinge de suferințele exiliului.

Tot lui i se, datorază: *Ibis*, *Alenticon*, *Nox*, *Consolație ad Liviam și tragedia Medea*.

Pentru fecunditatea imaginației sale, concepția fină, și mai ales talentul de a istorisi, a fost supra-numit Voltaire al secolului lui August.

La Sulmona, în apropierea Romei, avea o moșie, unde trăia retras în sinul familiei, cultivând musele, florile și arborii grădinei sale.

Însă această viață dulce în curând a trebuit să-i fie turburată de mânia lui August, care căzu ca un trăznet asupra familiei poetului.

Poetul, acum la bătrânețe, la acea vârstă, care cere odihnă, fu exilat pentru totdeauna din Roma tocmai la Tomis, între barbari cu care el nu se putea înțelege.

Era o durere prea grea, pe care numai un Ovidiu o putea simți, dar ce era să facă, Împăratul o voise și voința lui era un ordin suprem.

Poruncise împăratul și ei trebuia să se supună fără întârziere, căci ori-cine era exilat prin voia Împăratului, era considerat ca inamicul nemului omenesc, era un rob, un lucru de nimica ba și mai rău de cât un sclav, care avea dreptul de azil, pe când exilatul nu.

Nici altarul lui Jupiter, nu era sigur pentru el și semnalimentele lui se răspândeau în toată lumea romană.

Nici până astăzi nu se cunoște adevăratul motiv al acestui exil. Totuși exiliul a fost botezul nemuririi marelui poet.

Prin exil el a cunoscut durerea, care și ea une-ori este necesară poetilor, căci dacă Ovidiu nu cunoștea amarul exilului,

lui, dacă trăia în fericire la Roma, străbătea veacurile.

Ce deosebire însă între Roma și mis? Aci poetul dă peste o climă pră, grea, gerosă și nesănătoasă.

Să-l lăsăm să vorbească însuși asupra impresiunilor ce i-au lăsat locurile noastre: *Geru-î nesuferit, în cătapa înghețată pe pâr, formând ciubuce de ghiață, dau un sgomot sinistru la mișcarea pului.*

Nici o florcă nu se zărește primă-va, lămnă nici un strugure nu crește umbra viței; ogórele sunt deșerte; ónișii nu ară, viața nu-î sigură din usa deselor năvăliri ale barbarilor, și distrug toate în calea lor.

Inghetă totul până și bătrâna Duna, ba chiar și Marca este încătușată de ghiață, de umbli pe ea ca pe țărână.

Larna este lipsită de drumuri, oamenii stau pururea înarmați cu săgeți, trăvite și cu cuțite și chiar eu, acum la bătrânețe, sunt silit să încingă spada la coapsă, să lua scutul în mână stângă și să pun coiful peste părul meu alb și să stau noaptea de străjă, ca să apar trista-mi colibă!

Din cauza climatei aspre străbunul nostru poet nu pòte să-și târască lan suferințelor de cât în interval de 8 ani de la venirea sa în Tomis și în etate 60 de ani, la anul 770 de la fondarea Romei, sau 17 după Hristos, el móre.

Acésta este figura strălucită a lui Ovidiu, pe care azi îl încununăm pentru meritele sale literare rămase lumii într-o ca o moștenire prețioasă.

Citind despre viața și operele sale se pare că ne uităm în adâncimea trecutului strămoșilor noștri și zărim splendoarea și mărirea lor.

Sarmați, Besi, Iasigi, Geți și Daci, ceste erau popórele în mijlocul cărora a trăit poetul.

Am văzut Dobrogea pe vremile noastre, așa descrisă de însuși Ovidiu și loc

acela atât de sălbatic, pământul așa de neproductiv, unde vinul îngheța în ole, unde locuințele erau incomode, hrana rea, dușmanul tare și mare, unde justiția era căleată în picior; acuma când după scurgerea atâtor secole a dat Domnul, ca dreptatea și libertatea să domnescă în această țară, și ca țaranul român să-și are în tihnă ogórele lui și să-și vază în liniște de casă și de trebuințele lui; acum când Dobrogea romană, a devenit Dobrogea românească, când podul Carol I de peste Dunăre, este o puternică legătură cu țara mună să sperăm că Dobrogea va înflori în scurt timp, ca nici odată, și că va deveni un centru însemnat de activitate omenescă, pe toate direcțiunile.

OVIDIU ÎN EXILIU

În Scythia, la Tomis să plece fu silit
La vârstea-i năntată, gonit de un orb destin
Și-adine ruit în suflet, cu greu s'a despărțit
De muza lui duioasă, de-al Romei dulce sîn.

A plins plecând din Roma, rugându-se la zei:
Un plins de înduiosare, ce pare e'a mișcat
Și marmora de Paros; doar Caesar și ai soei
Șevrând s'asculte ruga-i, pe voi l'au exilat.

Și iată-l în exiliu, la Tomis pedepsit,
Printre Sarmatii barbari cu pèrul lor vălvoit;
În țara lor e ceta și aer de negrait
În cât îngheța vinul și 'n ole ajunge sloi.

Prin pèrul lor ciubuce de ghiata prinse, voiți:
Iar când își mișcă capul de sgomotul ce-l fac
Sinistru, par'că-ți vine aievea ca să crești,
Căci este infernul și barbarul e drac.

Pe întinerea cât ochii-i se perde 'n depărtări
Nu veșie nici o floare, doar este de Sarmati
Cătreora pământul în lunca și 'n lat, calări,
La crinșene răbăie ca de vârtej mănăți.

În cortul lor la o laltă cu ei când se găsește
L'înconjură barbarii ca pe un div profet:
O Geta, pe Zamolxe, se jură, că el este
Trimisul lui să 'nalțe întreg poporul ăst.

Zadarnic! Minteai sălbă departe spre cămin,
La dulcea soțora ce tremura de dor
Și gróznic 'l este chinul știindu-se strein,
Cândinel că n'o s'o stringă de-acum la piept cu amor.

E negură... și vîntul vîiește fioros
Și marea urlă gróznic, isbindu-se de mal;
Iar el de dorul Romei se stinge dureros,
Pe când tristețea-i trece la larg din val în val.

Și marea rësvrătita o duce în univers
În cât și veșnicia de plînsu-i s'a întristat;
Și ast-fel doru'n „Triste” legându'l vers de vers,
El lasă zestre lumii poetul exilat.

P. VULCAN.

ADIO...

*Tu ai fost bună pentru mine
Nici n'am cuvèntul să plec trist,
De ce în vis te-ai adîncit,
Și lacrimile în lumine,
Și zîmbetul duios de Christ,
Te a 'ncremenit?*

*Vezi-tu? a fost un vis nebun
În calmul serilor pribeag
Și a nopței armonie
De-am vrut și eu să 'l încunun
Cu ce am avut mai sfînt, mai drag,
A fost zădărnice.*

*Căci am visat ce nu sta scris.
În cartea orbului noroc
Și 'mă era dragă vorba „pote”...
Te-am adorat când mi-ai suris,
Iar în privirile-ți de for
Uitat'am toate!*

*O dulcui ochi! cum t-am mîhnit
Cu vraja unor calde șoapte
În clipele mărturisirii...
O uită, uită ce-am greșit,
Dă-mi sfînta ochilor teli noapte,
Mi-e dor de sufletul priverii!*

*Și cum dă luna pe ruine,
În temple alta dată sfînte,
O rază timpilor deserți,
Întoarce-i blind, duios spre mine,
Cu adîncul lor plin de cuvinte
Și spune-mi, spune-mi că m'e ierți!*

Rachitosa.

D. NANU

Numele Dobrogei în diferite timpuri

MOTTO:
 „... in omnia, nam cum universis et illis,
 Adversis bene.”
 (Cicero, *De Officiis*, Lib. I, Vers. 2-3)

Dintre toate țările locuite astăzi de Români nici una nu ne oferă pe o supra-față așa de mică (15.600 k. p.) — un mai bogat și sub toate raporturile, mai variat câmp de cercetări ca îngusta peninsulă strânsă între ultimele unde ale bătrânului și legendarului Istru, de o parte, între valurile cele mai turbate și mai neospitaliere mări, de alta.

Arheologul ca și etnograful, economistul ca și militarul, geologul etc. găsesc în Dobrogea teren mănios de cultură, fie-care pentru partea ce-l interesează.

Viața și munca unui singur om n'ar putea să îmbrățișeze măcar una din ramurile studiului acestei provincii!

Pe calea descoperirilor arheologice, mai mult de cât pe ori-care alta, s'au făcut progrese însemnate.

Datorită neobositelor stăruinți ale savantului și cunoscutului nostru epigrafist și profesor universitar, Domnul Gr. G. Tocilescu, multor probleme istorice li s'au dat soluțiuni temeinice. Astăzi Troesmis (Igliza) și Tropaeum Tropani (mărețul monument de la Adam-Klisi) nu mai sunt puncte de întrebare.

Stăruința ce pune Domnul Tocilescu de a rescoldi în arhivele lapidare viața trecută a Dobrogei,

trece peste marginile puterii unui om; iacă pentru-ce adineauri și-ceam, că viața și munca unui singur om nu ajung să îmbrățișeze măcar una din ramurile studiului acestei provincii.

Geologicește, se găsește în Dobrogea aproape toate varietățile de teren și afară de cercetările eruditului academician austriac, Karl F. Peters, consemnate în 1867 în buletinul Academiei de științe din Viena¹, o altă serie mai importantă nu găsim, de cât fragmentare notițe în diferiți autori, care în trecut au menționat despre Dobrogea.

Din nefericire cercetările lui Peters nu mai corespund așdă nouelor descoperiri geologice, tot unui Român 'i-a fost rezervată onórea de a studia păturile de teren ale Dobrogei.

Domnul Victor Anastasiu, student la Sorbona, are deja publicată în *Buletinul Societății Geologice Franceze* o notiță foarte interesantă asupra constituțiunii geologice a Dobrogei.

Etnograful, câte observări n'ar avea de făcut asupra mozaicului de naționalități ce compune populațiunea Dobrogei de azi.

Care din popórele barbare atrase de bogăția Imperiului Bizantin n'au ctreierat această provincie!

Curioase două lucrări de o importanță netăgăduită — dar cari nu

¹ Grundlinien zur Geographie und Geologie der Dobruja.

mai corespund cu datele etnografice actuale:

Etnografia generală a Turciei de Europa de Lejean; și harta etnografică a Dobrogei din 1851, ea însoțește lucrarea distinsului agronom român I. Ionescu²⁾.

Militărește, Scythia pontica de odinioară, prin situațiunea ei geografică la marginea Imperiului Roman, era solid organizată și destul de bine întărită pe termenul drept al Dunării și pe cóstele Pontului, judecând după mulțimea cetăților militare înlanțuite una de alta nu la mari depărtări.

În interior cetatea și monumentul triumfal de la Adam-Klissi; valurile numite pe nedrept ale lui Traian între Cochirleni și Constanța, valul și lagărul dreptunghiular de la Nicolitșel, aceste ruine nu vorbesc ele îndestul despre gloria legiunilor străbunilor noștri?

Sub raportul economic, Dobrogea ar oferi încă un teren vast de cercetări celor cari ar voi să resfoiască arhivele venețiane și genoveze.

Un studiu într'adins al vechilor cronicari istoriei italiante — zice regretatul Papadopol Calimach³⁾ — ar revêrsa lumini nouë asupra istoriei noastre și ne ar fi de o mare utilitate.

Acelaș lucru se pôte dice și des-

pre cercetările, ce ar trebui făcute sub raportul ecleziastic asupra Episcopatului de odinioară de la Constanța.

'Mi am propus pe cât cunoștințele și mijlocele 'mi vor permite a trata cât de pe larg posibil geografia acestei provincii.

Revista Cercului literar «Ovidiu» 'mi face onórea de a 'mi publica începutul lucrării mele.

Fie că amintirea și dorul de muncă de care era însuflețit nefericitul poet al «Tristelor» și «Ponticelor» — sunt acum 19 vécuri — să fie un îndemn pentru tinerimea grupată împrejurul acestui nume ilustru.

Prima denumire sub care geografii și istoricii vechi cunosc această peninsulă strânsă între Dunăre și Marea Négră este acelu de Scythia minor⁴⁾ și Scythia pontica⁵⁾.

Pe timpul dominațiunii romane, după organizarea imperiului sub Diocletian (284—305 d. Chr.), ea făcea parte din prefectura pretoriului de orient, diocesis Thraciae, cu numele de Scythia minor și Scythia pontica, având de capitală orașul Tomis⁶⁾, și se despărțea la S. de Moesia secunda (Inferior) printr'o linie trasă de la Duros-

4) Strabo, Geograph. T. III p. 65.

5) Plinius, Hist. natur. I. Lib. IV. 25.

6) Peyssonnel, Observations historiques sur les peuples barbares qui ont habités les bords du Danube. Paris 1765. Lavoisier et Rambaud, Histoire générale, Tom. I. p. 43.

2) Excursion agricole dans la plaine de la Dobrodja. Constantinople 1851.

3) Sofia Paleologu și Domnița Olena, București 1895.

torum (Silistra) la Dionysopolis (Ecrene)⁷⁾.

În anul 400 d. Chr. o găsim cu rangul de Praeses Scythiae, provincie în care administrația civilă încredințată unui Praeses, era separată de puterea militară încredințată unui Dux (dux Scythici limitis, Vopisc Aurel XIII și dux limitis provinciae Scythiae. Notit. Dignit. Orelli XXXVI)⁸⁾.

Din relațiunile ce ne a lăsat Imperatul Constantin Porphirogenetul (912—959)⁹⁾ combinate cu acele ale călugărului cronicar rus Nestor (1056—1016)¹⁰⁾, Dobrogea în veacul al X-lea se numea *Μαυροβουλγαρία* sau Czerno-bolgaria, adică partea vecină Mării Negre (Cerno-More)¹¹⁾.

Geograful arab Mohamed Edrissi trăitor prin secolul al XII numește Dobrogea, Berdjan; ea se întindea către sud până la Reknova sau Zakatra (p. 382, 397) sau după Ioachim Lelewel¹²⁾ până la Silistra de azi.

Nu cunoștem de unde ar veni acest nume dat de Edrissi.

Asupra numelui Dobrogea, nume ce se poate împinge cel mult

7) F. Schrader, Atlas historique, Carte 14 și Mommsen, Organisation de l'Empire romain, Tom. II pag. 292.

8) Mommsen op. cit. Tom. II pag. 496, 585 și nota 5.

9) De administrando Imperio pag. 81, cap. 12.

10) Chronicon Nestoris 28.

11) Hașdion, Istoria critică a Românilor pag. 136-157. Mai pe larg voi trata chestiunea la numele Mării Negre și la Istoria Dobrogei în Sec. X.

12) Géogr. du moyen-âge, Vol. III și IV, 124 și 331 și 127, § 535 precum și atlasul cartă XV

până în secolul XIV opiniunile autorilor și etnografilor sunt împărțite, ast-fel :

Jirecek¹³⁾ deriva numele acestei provincii de la Dobrotici, care pe la sfârșitul sec. XIV (1370—1384) stăpânea tot teritoriul cuprins între Varna și gurile Dunărei.

Lui Dobrotici succedă fiul acestuia, Iwanco, care nu domni decât foarte puțin, de ôre-ce în 1837, Mircea cel mare se intitula :

«Stăpân peste ambele țermuri ale Dunărei pretutindeni până la Marea cea mare¹⁴⁾».

Kanitz arată că numele Dobrogei, derivă de la cuvântul bulgar «dobricea» de ôre-ce chiar astăzi Bulgarii numesc ast-fel ori-ce teren sterp, cum de exemplu în apropiere de Niș¹⁵⁾.

Ubicini din contră pretinde că numirea «Dobrogea» ar însemna «țără bună» derivând de la slavonul «Dobro-bun» căci această țară, argumenteză scriitorul, este mai fertilă în raport cu părțile învecinate.

Pentru Rutenii veniți din stepe, Dobrogea era un raiu : o parte din Deltă, aproape de Cara-Orman era supranumită «Paradisul Cazaciilor»¹⁶⁾.

Larousse arată că numele acestei țări este cu totul nou :

13) Gesch. der Bulgaren p. 12329.

14) Jirecek, op. cit. p. 324, 345 și urm. Documentele Mon. Cozia, leg. 40 Arch. Statului Hașdion op. cit. p. 5 nota 21 și pag. 141 nota 402.

15) Kanitz, La Bulgaren slavobulgar p. 295 și 281.

16) Rev. Roum. de Géogr. 1874.

Nici un eveniment important nu arată existența Dobrogei în timpul evului-mediu, se știe numai — adaogă acest etimologist — că Genovezii stabiliseră aci comp-tuare.

Larousse mai afirmă: denumi-rea Dobrogea nu este cunoscută de cât în urma războiului din Crimeea¹⁷⁾.

Este cu totul nefondată părerea lui Larousse, de óre-ce prințul și cronicarul nostru Dimitrie Cante-mir, care seria pe la începutul se-colului al 18-lea, denumește acé-stă provincie Dobrogea¹⁸⁾.

Iacă și părerea agronomului I. Ionescu:

În partea numită în general Dobrogea, sunt mai multe casas (districte) acoperite cu păduri, al-tele însă cu totul lipsite de arbori. Acestei din urmă părți, i se dă numirea de Dobrogea, nume tur-ceese, care însemnă țeră fără pă-duri, pe câtă vreme celei-l'alte părți i s'a dat numirea „Deli-Or-man”, nume turcesc care însemnă țeră acoperită cu păduri mari; districtul Alfatar¹⁹⁾ formeză tran-siția între Dobrogea și Deli-Or-man²⁰⁾.

Locotenentul M. D. IONESCU
Comitetul de Editare Constanta

1898 Iulie 22

17) Larousse, Grand Dictionnaire, Le mot Do-broudja.

18) Histoire de l'Empire ottoman, Vol. I p. 296 nota 57.

19) Casas la S. de Silistra.

20) I. Ionescu op. cit. pag. 13.

CREOLA¹⁾

*A sosit de peste mare
Intr'o magică gondolă
Nebunatica Creolă,
Pentru ce? Pe cine cată?
Neastîmpărată fată
Mi se pare.*

*Nu știu încă cum o chiamă,
Însă asta ce are a face?
Dacă fata mie-mi place,
Dacă-î dulce ca o fragă
Și din cale afar' mi-î dragă —
Mai cu samă.*

*Și nici limba ce vorbește
N'o înțeleg, căci e străină,
Cine însă e de vină?
Dacă vorba ei mi-e dragă
Și faptura ei întrégă
Strălucește.*

*Ce are a face, că-î bogată!
Și iubirea-mi nu-î puțină,
Cum te socotești? o mină
De comori fără măsură
Și i-ași da-o, Zeu, pe o gură
Ca resplată.*

*De înțeles... ne om înțelege;
Limba ochilor e clară,
Să-mi zimbescă cu ei doară
Și mă prind c' ași face-o îndată
Să primescă dulcea fată,
A mea lege.*

*Și apoi chiar de n'ar primi-o
Pentru dinsa sunt în stare,
Să schimb fără remușcare,
Sfînta-mi lege, chiar păgînă
Pe a inimii stîpînă
De a-și ști-o.*

PETRU VULGAR

1) Din noul volum de poezii al d. P. Valcean, ce în curînd va apărea sub titlul „Pontice”.

CEI ȘAPTE INTELEPTI ȘI MAXIMELE LOR

În timpurile cele vechi ale Greciei șapte bărbați se distinseseră prin prea marea lor înțelepciune, prin cunoștințele lor dar mai ales prin preceptele lor, practice și foarte înțelepte, cu cari au căutat a face să progreseze artele sau meseriile și prin urmare adevărata fericire a oamenilor. Acei 7 înțelepți au fost :

1) *Pittacos din Mitilene* socotea bine-facerea către amici și iniției ca cea mai mare dintre fericiri. El consilia următoarele :

Intrebuințază măsura. Nu te înavuți în mod rău. Neplăcut lucru este nelucrarea. Neînfrânarea este lucru vătămător. Neînvățătura sau lipsa de bună creștere e lucru superăcios. Nu crede tuturilor. Nu fii leneș, n'ai putea să te înavuțești.

Nu'ți împodobi fața dar fii bun la meserii.

2) *Cleobul Rodianul* considera că cel mai bun dintre State este acela, al cărui cetățeni se tem mai mult de condamnare de cât de pedepsi legea. El consilia cele ce urmază :

Măsura în toate este foarte bun lucru. Părinții trebuiesc respectați. A instrui, a da bună creștere copiilor. A avea în bună stare corpul și sufletul. Limba'ți să fie vorbitoare de bine. A'și ține, a'și înfrâna limba. A nu face nimic în sila. A desființa dușmăniile. A uri nedreptatea, este propriu virtuții. A nu insulta pe cel ce te batjo-

corește. Dispunând de mijloace să nu fii mândru ; iar când ești lipsit de mijloacele vieții să nu te umilești.

3) *Thalès Milesianul* consilia să nu facem ceea ce am condamna când ar face alții. El dicea și următoarele :

Dobândește lucruri eterne. Trebile nemergându'ți bine nu înjura. Dă înapoi ceea-ce 'ți-a fost dat spre păstrare. Viitorul este nelămurit. Iubește învățătura, înțelepciunea, prudența, adevărul, diligența, economia, arta și pietatea.

4) *Solon Athenianul* consilia acesteia : Nimic peste măsură. Nu minți ci vorbește adevărul. Meditează asupra lucrurilor importante. Nu avea relații cu cei răi. Fii blând. Fugi de voluptatea care naște întristare. De te vei învăța să fii guvernat vei ști bine să guvernezi și tu. Nu consilia lucrurile cele mai plăcute, ci cele mai bune.

5) *Bias Priencanul* considera de nenorocit pe acela numai care nu poate să supoarte cu bărbăție nenorocirea lui ; el consilia acesteia : Urește repede vorbire. Pe un nedemn bărbat nu'l lauda pentru averea lui. Mori pentru patrie. Stăpânește-te pe tine însu-ți. Ajută pe amici. Laudă virtutea. Ține-te departe de vițiu. Fii vorbitor de bine. Cruță timpul. Nu pismui pe nimeni. Să fii în relații cu cei înțelepți. Urește calomnia.

6) *Periandru Corinthianul* asigură că prin silință și lucru toate

se aduc la bună ispravă. El consilia următoarele :

Meditéză (studiază, cercetéză) totimea (totalitatea). Plăcerile sunt muritoare, virtuțile nemuritoare. Temeritatea e lucru periculos. Când ești fericit să fii modest, iar când ești nefericit să fii cuminte. Pregătește-te a deveni demn de părinții teli. Nu divulga vorbele secrete. Oprește pe cei ce au să păcătuiască. Până când trăești să fii lăudat, iar după mörte să te fericéscă. Să fii acelaș către amicii ce sunt nefericiți ca și către cei fericiți.

7) *Chilon Lacedemonianul* consilia următoarele: cunöște-te pe tine însu-ți. Nu vorbi de rău pe vecinii teli. Respectéză pe mai marele teli. Nu'ți bate joc de cel nenorocit. Dominéză-ți mânia. Nu dori lucruri imposibile. Supune-te legilor. Fiind nedreptățit impacă-te. Limba să nu alerge înaintea gândirei. Preferă mai bine pagubă, de cât un câștig rușinos; căci aceea te va întrista numai o singură dată, iar acesta (te va întrista) în tot-d'auna. La ospetele amiciilor să mergi încet, iar la nenorocirile lor alérgă iute.

(Tradusă din grecește)

D. COVATTI

LA MARGINEA MAREI

Corabiū mari cu pânze lungi
Se duc pe 'ntinsul mării,
Se duc, ca stol de lebede,
În zarea depărtării.

Sărmanii ochi, de jale plâng
Uitându-se la ele,
Căci vor dispăre în curind
Catarturi și vintrele.

Și voiu rămâne singur eu
Departé de-a mea țară:
Murind, ce ochi ar lăcrima
Pe groapa-mi solitară?

Aici n'am mamă, nici surori,
Prietini să suspine,
De acea plîng sărmanii ochi
Și sufletul în mine.

Mangalia.

1893 TULLIU¹

CATRE PRIETENI

Vă rog, la mörte-mi nu uitați,
Iubiții mei prieteni,
Mormântul trist să mi-l săpați
În codrii vechi de cetini;
S'ascult cum baciî cântă 'n zori
La stinele din zare,
Iar tómnă glasul de cocori
Plutind în depărtare.

S'ascult și vântul suspinând
Pe grópa mea pustie,
Asupra'mi ramuri clătinând
Sub luna argintie;
Și cântec blând de fete dragi
S'ascult în primă-vară;
Când stéua serii dintre fagi
Răsare atât de clară.

Privighitórea mi-o cânta
Duios să mă jeléscă;
Iar sus, pe dél, imi va suna
Și doina haiducéscă:

1) Tinerul și vigurosul nostru colaborator Nusi Tulliu este unul din talentele cele mai de seamă printre scriitorii noștri. Este student în litere ultimul an, de la facultatea din București și de origine macedonean-român-epuri din Arta.

Și oile spre munți trecând,
 În amurgit de séră,
 La capu'mi s'or opri sbierând
 Cu glas de jale-amară.

Din somn adesea m'oi trezi
 Și doru'mi va renaște ;
 Când lângă mine voi simți
 Vr'un cârd de cerbi că paște ;
 Iar ciutele cu mers ușor,
 Iubiții mei prietenî,
 M'or face mórtea să ador
 În codrii mari de cetinî.

Mangalia.

H. TULLIU

SERBAREA

Inaugurării bibliotecii universale a Cercului literar „Ovidiu“

Un eveniment însemnat a avut loc în ziua de 8 Septembrie în orașul Constanța. Presa, ca tot-d'una, străjă credincioasă la postul ei, a vorbit de acest eveniment, cetățenii asemenea, câți au simțit și euzgetat românește, cu inima plină de bucurie, și au manifestat frumosele lor sentimente adunați în masă sub statuia lui Ovidiu.

S'a inaugurat pentru prima oră în Dobrogea o Bibliotecă publică și s'a serbat patronul instituției culturale Ovidiu.

Intr'un număr viitor vom schița istoricul acestei instituții însemnate pentru cultura Dobrogeană, mulțumindu-ne de o cam dată să zugrăvim o pagină asupra zilei inaugurării bibliotecii.

Veri-ce inaugurare are ca scop final consfințirea unei opere ori

aăfirmarea existenței unei fundații.

Inaugurarea unei bibliotecii și deschiderea unei școli care privește viitorimea, mai însemnată de că inaugurarea unei statui referitor la trecut, merită atențiunea veri căruî om.

Tinerimea română, conștientă de rolul ei pe tărîmul cultural, n'a cruțat nimic pentru ca serbarea de care ne ocupăm să fie semnalul primului pas făcut spre progres, în Dobrogea.

La timp, a îngrijit ca invitații numeroși să ajungă la destinație.

Conform programului stabilit numeroșii membrii adunați la locul cercului la ora 10 a. m. pornesc la Cathedrală, având în fruntea lor musica Regimentului 34 Constanța, oferită gratuit pentru ziua aceea de d. General Jaques Lahovari.

După terminarea serviciului divin, membrii cercului urmați de totă lumea din biserică, se opresc în dreptul statuei lui Ovidiu; împrejurul statuei, aprópe tot spațiul pieței Independenței e întesat de lume. Pe balconul hotelului Bristol se vede pregătit un aparat fotografic să eternizeze acest moment solemn.

Muzica intonează un imn. Două membrii isbutesc să se sue pe socul statuei și să încunune pe poet.

D-nul P. Vulcan, președintele cercului Ovidiu, în mijlocul unei tăceri sfinte, cu timbrul vocii sale

puternic, pronunță o cuvîntare a-dine simțită asupra vieții, operilor și exiliului poetului.

Făcînd o comparație între Dobrogea antică și cea modernă, publicul își manifestă bucuria prin aplause prelungite. Cuvîntarea acésta presintînd un interes deosebit pentru orî-ce român, cu deosebire pentru dobrogeni, o publicăm în corpul revistei noastre. După d-nul Vulcan urmîză d-nul N. H. Ciureu, un membru al Cereului, cu o vervă, care electricizează pe toți ce 'l ascultă. În prîjma statuei se vînde efigia lui Ovidiu în amintirea acestei zile în beneficiul bibliotecii.

De aci lumea acésta se îndreptăză la localul cereului, unde d-l Vulcan ține o cuvîntare de deschidere arătînd greutățile învinse cu privire la fondarea unei asemenea instituțiuni în Dobrogea.

D-sa subliniază frasa: cînd toți cetățenii se vor pătrunde de însemnătatea ideii pentru concretizarea căreia luptă cereul literar Ovidiu, apoi vom ajunge să avem și noi în Dobrogea o *fondatie culturală națională, după norma fondatiei Carol I din Capitală, și cînd vom sta pe un picior solid atît pe tîrîmul cultural cît și pe cel economic, atunci vom fi fericiți în adîncîrul sens al cuvîntului.*

Mai cuvîntăză d-nul Ciorapeiu, spunînd că rîdele muncii noastre pînă în prezent, este biblioteca.

Din partea cetățenilor, veniți

la sediul cereului, vorbește d-nul Berberianu, farmacist, și d-l Malcoci-Petrescu, avocat, amîndouă încurajînd și îndemnînd tinerimea la luptă pentru cultura Dobrogei.

S'a servit bere și s'a toastat pentru Rege și țară.

Cu ocazia acésta strînepoții poetului exilat, trimit primăriei comunei Sulmona, locul nașterii lui Ovidiu, următorea telegramă, în limba italiană, pe care o traducem :

Primăriei comunei Sulmona

Provincia Aquila, Italia

Asociația literară Ovidiu în Constanța, serbînd ađi inaugurarea bibliotecii, salută cu adîncă venerațiune locul nașterii patronului.

Sus inimile! Trăiască ginta latină.

Președintele Cereului literar Ovidiu, PETRU VULCAN

Iată și rîspunsul primăriei comunei Sulmona la telegrama noastră de mai sus, pe care îl publicăm atît în original, cît și în traducere :

Președinte Societate Letterare Ovidius, Romania.

In nome concittadini di Ovidio ricambio revente saluto e a v s ed a ctesta spettabile societa, che ricordando l'alto poeta, onora il sanglie latino e la moderna civiltà.

Barone Sardi pro sindaco Sulmona

Pe românește :

In numele concetățenilor lui Ovidiu, primiți salutări respectuoase atît D-văstră cît și onorabila societate, care aducîndu-și aminte de marile poet, onoreză singele latin și moderna civilizațiune.

Baron Sardy pentru primarul Sulmonei.

S'a mai trimis Congresului studențesc Tulcea, telegrama:

Congresului Studențesc, Tulcea.

Cercul literar Ovidiu, serbând ați inaugurarea bibliotecii, salută cu entusiasm congresul al 19-lea al tinerimei universitare române.

Să dea Dumnezeu realizarea înalțelor vóstre aspirațiuni cari sunt și ale nóstre și munca vóstră să fie spornică în acte mari și strălucite.

Președintele Cercului Ovidiu PETRU VULCAN

Séra cercul a dat o reprezentație teatrală. A luat parte și patrona serbării d-na Zoe D. Sturdza, precum și prefectul Județului d-l Luca Ionescu. Sala Bristol plină.

Generósă mișcare culturală Dómine, le-a fost dat cetățenilor Constanțeni să vadă!

Onóre tinerimei române, care prin mișcările ei în sensul cultural, a făcut să se simtă românismul în Dobrogea.

Ovidius

Comitetul de inițiativă al serbării și în special toți membrii cercului Ovidiu aduc căldurosele lor mulțumiri gentilelor d-șóre Elena Simionescu și Eufrosina Moțoiu, membre fondátore la rindul lor, pentru munca desfășurată cu atâta zel și activitate în interesul Cercului.

Intr'un număr viitor vom schița biografia acestor două matrone dobrogene, care merită cinstea și

atenția țarei întregi pentru devotamentul și dragostea lor către neam și țară.

Comitetul

GENESA ȘI FASELE CERFULUI LITERAR „OVIDIU”

Tinerimei Române din Constanța

PETRU VULCAN

Președintele Cercului „Ovidiu”

Un popor lipsit de literatură și de istoria trecutului său este condamnat să piară.

De aceea să nu încetăm de a depăna mereu firul istoriei noastre naționale, de râvnim să ne îndrumăm pe calea progresului.

Pentru că am luat parte activă de la fondarea instituției culturale: Cercul literar „Ovidiu” din Constanța, a cărui existență intră în domeniul istoriei culturale a țerei noastre, și care instituție până în prezent e unică în Dobrogea, mă voi încerca să îi descriu geneza și fazele prin care a trecut.

Sarcina ce mi-am luat mi-o voi îndeplini cu îngrijire, în dorința de a servi istoria acésta celor ce vor veni pe urma noastră, ca model de luptă pentru ridicarea nivelului cultural, completând-o prin fapte mai de seamă de cât ale noastre, celor prezenți, cari am avut de luptat cu greutatea începutului, știut fiind cum la început toate sunt grele de adus la îndeplinire.

Viitorii facă din bisericuța de noi întemeiată un templu mare și luminos; din biblioteca, care în fond abia e la începutul formației, muncéscă cu dorul în suflet

și isbutescă să facă din ea o bibliotecă alexandriniană de milioane de volume, căci mărimea ei ne asigură veșnic hrana noastră sufletească tot atât de însemnată ca și hrana trupescă.

E o legitimă mândrie pentru noi de a vedea cum ideia noastră, a devenit astăzi un fapt implinit, că ea a fost primită, aplaudată și susținută de țara întrăgă prin viul ei grai, care este presa cotidiană.

E o bucurie încă nemărginită, pentru membrii acestei instituțiuni de a se vedea îmbrățișați de întregul nēm asociindu-se în colaborațiune pentru ajungerea scopului măreț, bărbați iluștrii ca d-l Gr. Tocilescu, profesorul nostru universitar, al cărui cuvânt de încurajare și cald entusiasm manifestate atât cu ocazia primei visite ce o face cercului, cât și prin scris din Paris ca răspuns la adresa noastră, prin care îi facem cunoscut proclamarea D-sale de către adunarea generală în ședința sa de la 31 Maiu a. c. în calitatea de Președinte de onóre, a contribuit în gradul cel mai înalt întru propășirea instituțiunei noastre.

E o mângăere mai presus de toate de a vedea cum pe fie-ce zi ce trece se realizează câte-o parte din gândurile noastre, determinând mișcări atât de generose într'un scurt timp de abia câte-va luni, hotărâți a lupta pentru a nēmului propășire cu trup și suflet.

.

Dar e întrebarea: de unde a venit ideia acosta de a începe o luptă atât de măreță pentru ridicarea nivelului cultural în Dobrogea? Cine a aruncat sēmănta bine-cuvintată atâtor rōde tocmai aci? Și cum a avut curajul aceli cine-va să se gândească măcar la așa ceva, cu atât mai mult să și pue gândul în executare, acolo, unde în timp de 20 de ani, nu se încercase nimeni să introducă o reformă cât de mică în moravurile localnicilor, dedați cu viața cosmopolită în marea afluență a străinismului care n'a nemerit pământul dobrogean, ca orbul Brăila, de cât în scopul unic și suprem de a se îmbogăți fără a nutri în pieptul lui dorul nici pentru literatura acestei țeri, nici pentru artele ei plastice, și nici să-l intereseze vre-o descoperire clasică romană la Anadolehioi ori Adam-klisi, descoperiri atât de scumpe nouă urmașilor.

Aceste întrebări: firește, vor bate la pōrta gândirei fie-cărui.

Spiritul poporului nostru răspunde-voici a fost acela, care s'a încumetat să determine aceste mișcări, ce în principiu nu se nase de cât spre întărirea și pregătirea lui pentru fapte mari.

Va urma!

CRONICA REVISTEI „OVIDIU“

Revista Ovidiu va decerna un premiu de 100 lei pentru cea mai distinsă scriere «studii etnografice» asupra diferitelor popoare locuitoare în Dobrogea cu privire la moravuri, religione, credințe, superstiții, aptitudini, etc.

Epoca concursului și condițiunile se vor anunța într'un număr proxim.

Pentru orî-ce informațiunii privitoare la redacție și administrație a se adresa d-lui Petru Vulcan directorul acestei publicațiuni.

Directiunea primei reviste literare Dobrogene Ovidiu face un apel călduros tuturor onor. redacțiilor a ne oferi schimbul de ziare orî reviste, luând în seamă însemnătatea instituțiunei noastre, de unde se vor lumina toți românii Dobrogeni.

Asemenea facem apel tuturor onor. cititorilor, în interesul ridicării nivelului cultural în Dobrogea, de a se abona la această revistă, al cărei cost e destul de oftin, dar a cărei însemnătate din punct

de vedere cultural-național, e nemărginită de mare.

Se acordă drept premiu, expediat franco la destinație un volum din publicațiunile cercului Ovidiu *de la Românii din Balcani Anecdote și Sioane* veri-cărui se va abona la revista *Ovidiu*.

Cercul literar Ovidiu face apel tuturor românilor cu deosebire celor din județele Constanța și Tulcea, a sprijini prima revistă literară dobrogenă, care va face o cinste acestei provincii.

Aducem la cunoștința tuturor că biblioteca literară a cercului Ovidiu cu data de 15 Septembrie 1898 se pune la dispoziția cetățenilor cari vor dori a se lumina.

În scopul măririi bibliotecii sunt rugați toți fără excepție a dona din cărțile cari le vor prisosi.

Numărul cărților aflate în bibliotecă până în present, sunt de o mie volume numai donațiuni.

ABONAMENTELE REVISTEI „OVIDIU“

Pe un an în țară	Lei 10.—
Pe un an în străinătate	15.—
Pe 6 luni în țară	5.—
Pe 6 luni în străinătate	7.50
Pe 3 luni în țară	3.—
Pe 3 luni în străinătate	5.—
Un număr	lanii 30
Un număr vechi	50

Pentru veri-ce fel de anunț inserat în revista «Ovidiu» în spațiu de 10 linii, pe termen de o lună, se plătește 10 lei anticipativ. Pentru 3 luni 20 lei.

Rugăm pe onorații neștri cetitori, cari s'au pătruns de apostolatu! nostru, să bine-voiască a complecta alăturatul buletin de abonament cu numele, strada, localitatea și a l'expedia la redacția Cercului „Ovidiu” pe adresa D-lui P. Vulcan însoțit de costul abonamentului pe un an cu suma de 10 lei.